

COĞRAFYA LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMDEKİ İNOVASYON İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ*

Vedat ŞAHİN**

Münür BİLGİLİ***

Ali Osman KOCALAR****

ÖZET

Bu araştırma, coğrafya lisans öğrencilerinin eğitimdeki inovasyona ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya 2014-2015 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul'daki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 65 öğrenci katılmıştır. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır: Öğrencilerin coğrafyadaki inovasyon hakkındaki düşünceleri nelerdir? Öğrencilerin aldıkları coğrafya eğitimindeki inovasyon ile ilgili görüşleri nelerdir?

Katılımcıların eğitimdeki inovasyona ilişkin görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada katılımcılara yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formunun pilot uygulaması yapıldıktan sonra, Coğrafya öğretim alanında görev yapan öğretim elemanlarından uzman görüşü alınmış ve soruların görüşmeye uygunluğu tartışılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 20-30 dakika arasında sürmüştür.

Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular farklı temalara ayrılarak değerlendirilmiştir. Bu temalar coğrafya alanında inovasyon ve coğrafya eğitiminde inovasyon olarak oluşturulmuştur.

Bulgulardan coğrafya lisans öğrencilerinin eğitimdeki inovasyondan genel anlamda üniversitenin ve müfredatının kısmen güncel olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin daha fazla inovatif anlamda coğrafya alanında yenilikçiliğe açık oldukları tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin temel bilgileri aldıkları ve inovatif düşünme yeteneğine ulaştıkları görülmüştür.

Öğrenciler aldıkları eğitimle coğrafyadaki yenilikçilik açısından, büyük oranda memnundur. Ayrıca coğrafya dersleri ile ilgili olarak inovatif uygulamaların, derslerde çeşitli şekillerde uygulandığı

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, El-mek: v.sahin29@hotmail.com

*** Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, El-mek: munur.bilgili@marmara.edu.tr

**** Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, El-mek: ali.kocalar@marmara.edu.tr

görülmüştür. Yapılan eğitime bağlı olarak elde edilen becerilerin çeşitli unsurlar açısından elverişli olduğu, coğrafya alanındaki eğitimin tekdüze olmadığı ve genele yayıldığı neticesine ulaştırmıştır.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, inovasyon, eğitim, CBS.

GEOGRAPHY UNDERGRADUATE STUDENTS' VIEWS OF INNOVATION IN EDUCATION

ABSTRACT

This study is conducted with the aim of determining the geography undergraduate students views of innovation in education. 65 students, studying at a public university in Istanbul in the 2014-2015 academic year fall term, participated in the study. Quantitative research design used in the study. With this aim we sought the answers to the following questions: What are the thoughts of the students on innovation in geography education? What are the views of the students who received geograpy education on innovation?

Semi-structured interview form employed to determine the students views' of innovation in education. The findings evaluated by the content analysis method by dividing those findings into different themes. These themes consist of innovation in geography and in geography teaching.

It is inferred from the findings that the univesity and the curriculum of the geography department are not up-to-date partly and it has been seen that the students are more open to the innovativeness as well. After all, it is concluded that the students receive basic knowledge and they are keeping up with the ability of innovative thinking.

The students, receiving geography education, are substantially satisfied the innovativeness in geography. Furthermore, it has been seen that students have been using the innovative practices in geography lessons in different ways. The skills acquired by students through education reveal that the education in the geographical discipline is not monotone and contains various factors spreading to a large extent.

STRUCTURED ABSTRACT

This study is conducted with the aim of determining the geography undergraduate students views of innovation in education. 65 students, studying at a public university in Istanbul in the 2014-2015 academic year fall term, participated in the study. Quantitative research design used in the study.

Semi-structured interview form employed to determine the students views' of innovation in education. The findings evaluated by the content analysis method by dividing those findings into different

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

themes. These themes consist of innovation in geography and in geography teaching.

It is inferred from the findings that the university and the curriculum of the geography department are not up-to-date partly and it has been seen that the students are more open to the innovativeness as well. After all, it is concluded that the students receive basic knowledge and they are keeping up with the ability of innovative thinking.

Most of the students studying geography have kept themselves informed of the latest developments in their discipline. This indicates that there are trained people who are aware of innovation, make a change and fulfill the need in the field, but some students do not find adequate themselves about innovativeness, considering their knowledge is low in an innovative sense. Therefore, we have to take measures to provide the necessary know-how for the students seeing themselves insufficient.

Another observed condition is about the education in geography received during their undergraduate studies in universities. According to the findings, lectures given in class environment contain innovation and help to construct a basis for innovation, but a considerable number of people expressed opposite opinion. When comparing innovative education at the university with the innovative education in developed countries there are important differences. Therefore, it is needed to update the curriculum of geography education in line with the curricula adopted by mentioned countries. Also another question, thanks to the geography training received at the university, a large number of students see themselves competent in innovative approaches. Besides, it indicates that university is adequately providing innovative education in different classes, but it needed to add new, recent developments in geography education field to classes at the university.

Another finding is about the ability to produce innovative ideas by students after receiving university training. Accordingly, students can produce ideas and make innovation with the training they receive. However, some of the students see themselves partially or completely inadequate, but the students having a solid basic training and owning partial accumulation in geography can reach the level where the geographical innovation is easily experienced. However, it is assumed that there is an urgent necessity and care about the students seeing themselves inadequate and to investigate the reasons of this situation. Consequently, required competency in innovation must be delivered to these students.

As a result, students possess an important accumulation in innovation after receiving training at the university. It is also found that they can produce innovative ideas, and are open to improvement in this sense.

On the other hand, higher level education must have a content to provide innovative accumulation. With the education provided, students should be trained in a way to be open to improvement and reached a level where they are able to make innovation. From this point of view, the universities offering geography training should evaluate themselves

---

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

in terms of innovation and pay attention to develop this skill in students. If it is desired to put forward a productive and ever-developing geography understanding, innovation is a required factor. The existence of innovation in geography education indicates that there is not followed a rote-learning and emulative education. Also with the innovative geography education it can be raised individuals having genuine, critical thinking skill, inquisitive features and open to improvement and research. In this respect, an university and geography department lacking innovation cannot reach essentially its targets.

Key Words: Geography, innovation, education, GIS.

GİRİŞ

Eğitim sadece bilgi edinme eylemi olmayıp aynı zamanda düşünme, problem çözme, değerlendirmelerde bulunma gibi birçok önemli süreci aynı anda içermektedir. Bu nedenle ister doğal olaylar sonucunda elde edilen bulgular ile olsun ister ders ortamında çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgiler olsun öğrencinin düşünme ve analiz etme yeteneğini geliştirmesi gerekir. Öğrencilerin mevcutlar ile yetinmemesi ve yeni arayışlar içinde bulunması, var olandan hareketle kendisinin de yenilikler meydana getirmesi gerekir. Aksi takdirde bu durum sadece bir ezber olur ve taklitten öteye geçmeyen bir düzeyde kalır. Hâlbuki gelişim için düşünce, aksiyon ve yenilik arayışı birlikte yer almalıdır. Bu bakımdan öğrencilerin verimlilik ve üretkenliklerini artırmak için bilimsel gelişmeleri sadece bilmek yetmez. Bunları daha ileri götürmek için alternatifler arayışında bulunması eğitilmiş bir öğrencinin edinmesi gereken bir nitelik olmalıdır. Bu durum her alanda olduğu gibi coğrafya eğitimi alanı için de geçerlidir. Coğrafya eğitimi alan öğrencilerin düşünme yeteneklerinin gelişmiş olması ve yenilikçi bir algı düzeyinde olaylara bakması gerekir.

Her sistemli eğitimde olduğu gibi coğrafya eğitiminin temel özelliklerden birisi bilimselliklerdir. Öğrenci öğrendiklerinden hareketle yeni bilgileri araştırmaya yönelmeli ve yeni fikirler geliştirmelidir. Elde edilen muhteva, bilimsel cevaplar aramaya ve verileri bilimsel çerçevede değerlendirmeye imkân sağlayacak özellikte olmalıdır. Ayrıca diğer bilimsel gerçeklere geçiş sağlayabilecek ve farklı olgular arasında yeniden şekillendirmeyi yapabilecek nitelikte olmalıdır (Küçükahmet, 1999). Bu bakımdan yenilikçi düşünceye sahip bir öğrencide sentez yapabilme, analitik düşünebilme ve pratik uygulama sahasında elde ettiklerini yeniden şekillendirerek ortaya koyabilme yetenekleri olması gerekir. Bu öğrencilerin eğitimleri sonucunda yeni fikirler üretebilir hale gelmeleri, çevresindeki olayları parçalara ayırabilme ve farklı formlarda yeniden oluşturabilme vasıfları oluşması gerekir. Öğrencilerin, gözlemleri ve tecrübeleri sayesinde elde ettikleri bilgilerden yeni, orijinal ve nitelikli ürünler meydana getirebilmeleri gerekir (Saban, 2005).

İnovasyon Nedir?

İnovasyon, Türkçede “yenilenme, yenileşim, yenilik” anlamlarına gelmektedir. Bununla birlikte inovasyon, Latince “innovare” kökünden türetilmiş olup, bilim ve teknolojinin ekonomik ve toplumsal yarar sağlayacak şekilde yenilenmesi anlamında kullanılmaktadır. Ancak “yenilik, yenilikçilik veya yenileme” kelimeleri tam anlamı ile “inovasyon” teriminin anlamını karşılamamakta ve inovasyon daha geniş anlamları içermektedir. Bu nedenle inovasyon teknik bir kelime olarak ele alınmalı ve dilimize olduğu gibi aktarılmalıdır (Elçi, 2010).

İnovasyon kavram olarak ünlü Avusturyalı ekonomist Joseph Schumpeter tarafından ortaya atılmıştır. Ona göre inovasyon, hareket halindeki yaratıcı bir süreci başlatan üretim faktörlerinin

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

yeni bir kombinasyondur. Schumpeter, temel olarak inovasyonları ele alırken zaman içinde birikmiş, büyük ekonomik gelişme dalgalarını tetikleyen ve farklı bölgelere uygulanan süreçler olarak görmüştür. Bununla birlikte uzun süre inovasyon süreci yeni bir buluşun, bir icadın piyasaya sürülmesi olarak görülmüştür. Günümüzde ise bu süreçler birbirine daha bağlı olarak buluş, gelişme ve ticarileşme aşamaları birbirlerini geri bildirim ile besleyen model olarak görülmektedir. Bu noktadaki inovasyon geniş ölçüde ekonomi alanında kullanılır görünse de ekonomi alanı dışında da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Sternberg, 2009: 481-82).

İnovasyon, tesadüfen gerçekleştirilen, büyük ve parlak fikirlerin ve fırsatların nadiren yakalanıp uygulamaya konduğu bir eylem değildir. Bilinçli ve sistemli atılan adımlarla gerçekleşen, stratejik bir bakış açısıyla yürütülen bir süreçtir.

İnovasyon, sadece yeninin ve yeniliğin peşinde olmak değildir. Var olanı daha iyi hale getirmek; geliştirmek ve farklılaştırmak da inovasyondur. Daha önce belirttiğimiz gibi inovasyonla icat (buluş) aynı şey değildir. İcat, yenilik boyutu olan bir fikrin ürün veya sürece dönüştürülmesidir. İcat, başarıyla ticarileştirilmediği sürece toplumsal ve ekonomik fayda yaratamaz; dolayısıyla inovasyon olarak adlandırılmaz. Her ne kadar inovasyonda icatların sonuçlarından yararlanmak mümkün olsa da inovasyon, icat olmadan da gerçekleşebilir. İnovasyon, Ar-Ge ile de bir tutulmamalıdır. İcat gibi, Ar-Ge de inovasyona girdi oluşturabilir; ancak inovasyon, Ar-Ge faaliyeti olmaksızın da yapılabilir. Ar-Ge paranın bilgiye dönüştürülmesi; inovasyon bilginin paraya dönüştürülmesidir (Elçi, 2012).

İnovasyondan beklenen ise bilim ve teknolojik gelişme sürecinde bir fikrin kuram, eylem ve sonuç bakımından yarara dönüşmesi ve somut bir çıktı ile birlikte olmasıdır. Nitekim iktidar, beyin gücü, üniversite, planlama, olanaklar, sanayi, teknoloji, endüstri ve piyasa gibi tüm elemanlar inovasyonda yer alan parçalardır. Eğitimde inovasyon ise yeni teknolojilerin eğitim ve öğretime adapte edilmesinden öte çok daha fazla yeni ve farklı sonuçlar oluşturan hareketlerdir (Yamaç, 2009).

Bunlardan hareketle şunu söylemek gerekir ki inovasyon tek bir aktöre değil, çeşitli faktörlere bağlı süreçleri içermektedir. Bu nedenle ekonomik faaliyetler, üniversite ve sanayi gibi birçok aktör inovasyon sürecinde etkin role sahiptir ve bunların eş düzeydeki başarılarıyla ilişkilidir (Göker, 2014).

İnovasyonun bir diğer özelliği ise ihtiyaca cevap vermesidir. Herhangi bir alandaki var olan sorunlara çözüm önerileri getirmesi ve katkı sağlaması gerekir.

Eğitimde İnovasyon

Çağdaş ülkelerde zorunlu eğitime ve eğitim sistemine getirilen en temel eleştirilerden birisi yaratıcılığın gelişmesini köreltmesi ile ilgilidir. Geleneksel eğitim sistemlerindeki ezbercilik, kitapların yazdıklarını aynen öğrenme, deney ve uygulama yapmaksızın bilgilerin aynen aktarımı vb. sebebiyle öğrencilerin yaratıcılığı körelmektedir. Ancak öğrenciler, değişen dünyanın gereksinimleri doğrultusunda yetiştirilmelidirler (Abazaoğlu, 2014:1-46). Bu yönüyle öğrencilere yaratıcılıklarını geliştirecek kaynak ve imkânların verilmemesi, öğrencilerin çevreden yararlanmalarına olanak tanınmaması ve öğrencileri yenilikçilik yönlerini geliştirecek bilgilerin verilmesi gerekir. Örneğin coğrafya dersi için gezi ve gözlemler yaratıcılığın gelişmesi için vazgeçilmez tekniklerdir (Doğan, 2007:267-289). Bu bakımdan coğrafi bilgisi eksik, arazi gezisine çıkmamış ve doğal gözlemlerde bulunmamış öğrencilerin yenilikçilik yönlerini tam olarak kullanmaları mümkün değildir. Çünkü inovasyon için hem bilgi hem de analiz yapma aynı anda kullanılmaktadır. Dolayısıyla öğrenci bir sorun karşısında problemi tanımlanması, formüle edilmesi ve alternatif çözümlerin oluşturulması gereklidir (Altuntaş ve Altınova, 2015: 49-62).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Diğer yönden bilgi ve öğrenme, inovasyon açısından analiz yapmaya katkı sağlayan faktörlerdir. Modern ekonomide bilginin en temel kaynağı ve en önemli süreci ise öğrenmedir. Çünkü öğrenme sürecinde yeni bilgiler üretilir ve bu bilgi yeni inovatif fikirleri geliştirmek için kullanılabilir hale gelir. Bu bağlamda öğrenme, sadece enformasyona erişim değil, aynı zamanda yeni bilgi, yetkinlik ve beceri inşası ile ilgilidir (Işık ve Kılınç, 2012). Nitekim bilgi çağıının en önemli hedeflerinden biri sorgulayan, bütün dünyaya ve yeniliklere açık bireyler yetiştirmek olduğu gibi öğrencilerin, öğrenmeyi öğrenmesini sağlamaktır (Ayaz, 2015: 139-160).

Eğitim ve yenilikçilik birbiriyle bağlantılı olan kavramlardır. Şöyle ki; eğitim yolu ile öğrencilerin, çalışanların veya vatandaşların yenilikçilik becerileri, yenilikçiliğe karşı tutumları gelişir. Yenilikçilik sayesinde ise yeni ve daha etkili eğitim yöntemleri, teknolojileri ve olgulara karşı orijinal yaklaşımlar oluşur (Öztürk, Summak, 2014). Bu bakımdan eğitimin bizzat kendisi sürekli bir inovasyon süreci içerisinde yer alır. Ancak eğitim ve öğretim süreçleri bağlamında bilgilerdeki değişiklikler hem fırsat hem de sorun anlamına gelebilir. Nitekim bu değişikliklere adapte olan ve bunları fırsata çevirenler inovatif bakımdan yetkin hale gelirler. Bu noktada eğitim ve öğretimde, amaçlar veya önceliklerdeki değişiklikler bile inovasyon olarak ele alınabilir ve daha geniş kapsamda yenilikler üretmek için kullanılabilir (Roffe, 2004:168-69).

Eğitim ile inovasyon birlikte ele alındığında her birinin diğerini değişik açılardan beslediği görülmektedir. Örneğin, coğrafi disiplin içerisindeki çoğu yeniliği tetikleyen teknoloji ve bilişim alanında yaşanan değişiklikler birbiri ile ilintili olarak gerçekleşmiştir. Örneğin, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) alanında yaşanan yenilikler üniversite ders içeriklerinde önemli değişiklikleri beraberinde getirmiştir. Bu yönü ile CBS eğitimi alan bireylerin eski bilgileri güncellemeleri ve yeni bir oluşum ile inovatif manada değerlendirmesi mümkün olmuştur. Böylece eğitim ortamında alınan bilgiler sayesinde günümüz verilerine göre elde edilen bulgular yeniden şekillendirilmesi ve ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırılması eğitim ve inovasyonun ortak noktasını oluşturmuştur.

İnovasyonla ilgili diğer bir konu ise kavramın öğrenilmesi ve kullanılması üzerinedir. Nitekim herhangi bir disiplinde yaşanan bir inovasyonun geniş kitleler tarafından edinilmesi ve kullanımının genişlemesi zor bir aşamadır. Bu nedenle inovasyonda da yaşanan dönüşümün tamamlanması dönüşümü sağlayacak iletişim kanallarının açık ve ulaşılır olması ile mümkündür (Roger, 1995: 65). Bu bağlamda difüzyonu sağlayacak bir ağa ihtiyaç vardır. Bu ağ doğal olarak etkin, alanında donanımlı ve kalifiye nitelikleri bulunan insan gücüdür (Lewis ve Orton, 2000: 47-48). Dolayısı ile inovasyon ile elde edilecek becerilerin geliştirilmesi için var olan durumun eğitim ile artırılmasına ihtiyaç duyulur. Bunun için de mesleki alanda eğitimin ve yenilikçiliğe açık bir zihin yapısının oluşturulması gerekir.

Diğer yönden eğitim ve inovasyonla ilgili çeşitli yaklaşımlar varsa da iki temel yaklaşım ön plana çıkmaktadır. Bunlardan birincisi lineer modeldir. Lineer model ile akılcı planlama ve tepeden alta doğru bir haberleşme sürecine dikkat çekilir. İkinci model ise yakınsak modeldir (Robinson, 2001: 15-18). Bu model planlamayı katılımcı bir aktivite olarak görmektedir ve karar alma sürecine herkesi dâhil etmektedir.

İnovasyon, çağdaş bir coğrafya eğitiminin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu bağlamda ele alacak olursak beşeri coğrafya üzerine inovasyon ile ilgili birçok çalışma yapılmış olup bunlardan bazıları coğrafi inovasyonun orijini ve yayılımı üzerinedir. Bunlardan birisi İsveçli coğrafyacı Torsten Hagerstrand'tır. Mekânsal bilimlerde inovasyon difüzyonu üzerine ilk modelleme çalışmasını yapan Hagerstrand'ı (Gregory, 2009: 384) daha sonra birçok çalışma takip etmiştir. Bu bakımdan coğrafyanın çeşitli alanlarında son yıllarda çeşitli inovasyon kapsamında ele alınabilecek çalışmalar yapılmıştır. Bununla birlikte gerek beşeri coğrafya alanında gerek fiziki coğrafya gerekse coğrafyanın diğer alanlarında olsun yapılan çalışmalar inovasyon ve coğrafya eğitimi kavramlarının yayılmasına neden olmuştur.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Aslında coğrafya alanında inovasyon her bir konu üzerinde yapılması gereken bir husustur. Bitki coğrafyası, klimatoloji, kartografya, nüfus, madenler vb. her konu ile ilgili var olandan hareketle başka bir fikir üretilebilmelidir. Örneğin, öğrenci bitki coğrafyası ve ekonomik coğrafya dersi işlendikten bitkilerin coğrafi özelliklerinden hareketle farklı bitkilerin ver ürünlerin kullanım alanları dışında hayvancılıkta, tıpta, endüstride veya gıda gibi başka kullanım alanları ile ilgili öneriler getirebilme yeteneğine ulaşmalıdır. Ya da bu bitkinin yetişme şartları ile yeryüzündeki başka yetişme şartlarını karşılaştırıp yeni yetişme alanları ve şartları önerisinde bulunabilmelidir. Bu bakımdan bir bitkinin iklim açısından yetişme şartlarını öğrenen öğrencinin iklim değişimlerinin bu çevredeki sonuçları buraya nasıl yansiyacaktır, sorgulamasını yapması, hangi iklim şartları değişirse diğerlerini nasıl etkiler, bunları öğrencinin yeniden yapılandırması coğrafi anlamda inovatif bir düşünmedir.

Bunun gibi öğrenci temel kayaçları sınıflandırmayı ve ayırt etmeyi öğrendikten sonra bu kayaç türleri içinden yeni bir kullanım alanı oluşturması inovasyondur. Yine nüfus ve yerleşme dersleri ile ilgili olarak öğrencinin bu derslerde öğrendiklerinden hareketle bir yerleşmeyi değerlendirip çıkarımlara ulaşabilmesi ve burası üzerine yeni bakış açısı ile alternatif özellikler getirmesi yenilikçiliktir. Bu şehirdeki yerleşme yapısının yanlışlarını tespit etmesi ve bunların düzeltilmesi için oluş sebeplerini değiştirerek veya sonuçları üzerinde yeniden yapılandırma yaparak başka çözümler üretmek inovatif bir yaklaşımdır. Aynı şekilde şehir fonksiyonlarını değiştirip başka fonksiyonlar eklemesi ve buna göre şehri yeniden yapılandırması da öğrenci için bir inovatif düşünme tarzıdır.

Yine sadece CBS programı kullanma bir inovasyon değildir. Bu bakımdan inovasyon, CBS üzerine yeni bir program geliştirmedir. Bunun gibi CBS yardımı ile coğrafya konularından şehircilik, tarım, madenler, iklim ve ticaret coğrafyası gibi herhangi bir husus üzerine yeni bir fikir veya form geliştirilmesidir. Örneğin, klasik anlamda ulaşım yollarını öğrenmek ve CBS yardımı ile şekillendirme programını bilmek bir inovasyon değildir. Ancak bununla alternatif yol güzergahları ve ulaşım şekilleri geliştirebiliyorsak bu bir inovasyondur.

Öğrenci harita bilgisi dersini aldıktan sonra farklı harita türleri arasında bağlantı kurabilmesi ve kendisi de farklı bir harita yaklaşımları üretebilmesi, gerçek dünyadan hareketle sanal haritalar üretebilmesi yine coğrafi anlamda inovatif bir yaklaşımdır. Dolayısı ile coğrafya dersleri sadece ezberlemek ve akılda tutma değildir. Bu bilgilerden hareketle akli ve düşünme yeteneğini bilimsel anlamda geliştirmektir. İnovatif coğrafyacı ise bu alana yeni bir şeyler getirebilmeli ve mevcut olan üzerinden hareketle daha iyisini geliştirmelidir.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı, coğrafya lisans öğrencilerinin coğrafya eğitimdeki inovasyon ile ilgili düşüncelerini ve öğrencilerin bu konudaki durumlarını tespit etmektir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: Öğrencilerin coğrafyadaki inovasyon hakkındaki düşünceleri nelerdir? Öğrencilerin aldıkları coğrafya eğitimindeki inovasyon ile ilgili görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Bir halkı bilgi toplumu haline getirmek için en önemli unsur üniversitelerdir. Üniversitelerde aldıkları eğitimi yeni nesillere aktarma görevini üstlenen öğretmenler ise bu yönü ile bilinçli bir bilgi toplumu oluşturma açısından ikinci ön plana çıkan unsurdur. Nitekim iyi eğitim almış öğretmenler ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin nitelikli ve yenilikçi anlayışta yetişmesinde rol oynayacaktır. Bu bakımdan lisans eğitimi alan öğrencilerin hem alan hem de formasyon bazında yetkin olmaları toplumun tüm katmanlarını etkileyecek bir işleve sahiptir. Coğrafya lisans öğrencilerinin yenilikçilik anlamında yetiştirilme düzeyleri ve kendilerini bu

Turkish Studies

*International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015*

bakımdan nasıl gördükleri çalışmamızın önemli bir yanısıdır. Diğer yandan öğrencilerin coğrafi açıdan inovatif yenilikler ile ne düzeyde ilgilendikleri ve alana katkı sağlama düzeylerini tespit etmek çalışmanın başka bir önemli yanısıdır. Ayrıca bu çalışma coğrafyanın farklı alanlarında inovasyon anlamında çalışma yapacak olanlara yol göstermesi bakımından faydalıdır.

YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma herhangi bir şekilde istatistiksel işlemler ya da başka bir sayısal araç olmaksızın verilerin üretildiği araştırma yaklaşımıdır (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2005). Nitel araştırma tekniklerinin doğal ortama duyarlılık sağlaması, araştırmacının katılımcı rolü olması, bütüncül bir yaklaşıma sahip olması, algıların ortaya konmasını sağlaması, araştırma deseninde esnekliği olması ve tümevarımcı bir analize sahip olması önemli özellikleridir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırmada katılımcılara yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formunun pilot uygulaması yapıldıktan sonra, Coğrafya öğretim alanında görev yapan öğretim elemanlarından uzman görüşü alınmış ve soruların görüşmeye uygunluğu tartışılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 20-30 dakika arasında sürmüştür.

Çalışma Grubu

2014-2015 Eğitim-Öğretim yılı güz yarısında, araştırmacının katılımcılarını gönüllülük ilkesi dikkate alınarak 72 öğrenci oluşturmuştur. İstanbul'daki bir devlet üniversitesinde coğrafya öğretmeni olmak için eğitim alan bu öğrencilerden 7 öğrencinin görüşmesi yeterli olmadığı için değerlendirmeye alınmamıştır. Böylece araştırmamızda bize veri sağlayacak toplam 65 öğrenci görüşmesi bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Çalışmanın amacının ışığında nitel veri toplama araçlarından biri olan “yarı yapılandırılmış görüşme formu” kullanılmıştır. Bu bağlamda, kavramsal çerçeveyi oluşturmak ve görüşme sorularını nitelikli hazırlamak amacıyla kapsamlı şekilde 1. ve 2. araştırmacı tarafından yerli ve yabancı literatür taraması yapılmıştır. Bunun sonucunda 2 tema belirlenmiş olup, veri toplama aracı olarak alt sorularla birlikte 7 maddelik yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmıştır.

Görüşme yönergesinin pilot denemesinden sonra bazı soruların içerik ve biçimlerinde değişiklikler yapılmış ve veri toplama sürecine geçilmiştir. Görüşmeler 3. araştırmacı tarafından yüz yüze gerçekleştirilmiş ve görüşme sürecinde; yanıtların amaçtan sapmamasına dikkat etmek, notlar almak, yanıtların sorulardan çok daha uzun ve detaylı olması, zengin ve derinliğe sahip yanıtlar elde etmek ve katılımcının fikirlerine müdahale etmemeye dikkat edilmiştir (Kvale, 1996).

Verilerin Çözümlemesi ve Sürecin Geçerlik ve Güvenilirliği

Veri toplama ve analizi işlemlerinin geçerliğini sağlamak için elde edilen verilerin kendi içinde tutarlı ve anlamlı olmalarına özen gösterilmiştir. Bu nedenle araştırmacının amacı, veri toplama aracı ve veri analizi arasındaki tutarlı çalışmanın başından sonuna kadar tüm aşamalarda göz önünde bulundurulmuştur. Kodlama işlemleri ve temaların belirlenmesi her araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılarak karşılaştırılmış, böylece veri analizi işleminin geçerlik ve güvenilirliğinin artırılması için çaba gösterilmiştir.

Veriler temalara göre gruplanarak Microsoft Excel programı yardımı ile içerik analizi yapılmıştır. Temalar alan yazına dayalı kavramsal çerçeve ve görüşme soru ve alt sorularının çerçevesinde belirlenmiş olup elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir.

İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizi kapsamında verilerin kodlanarak kategorileştirilmesi, temaların

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

oluşturulması, verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması, bulguların yorumlanması aşamalarına yer verilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizine katılımcılardan elde edilen dokümanların incelenmesiyle başlanmıştır. İnceleme süreci her üç araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. İncelenen verilerde öne çıkan ve önem taşıdığı değerlendirilen yönler belirlenerek önce kodlar sonra da kategoriler elde edilmiştir.

Araştırmacıların Rollerini

Bu araştırma her üç yazarın işbirliği ve aktif katılımı ile planlanıp yürütülmüştür. Araştırmanın birinci ve ikinci yazarları coğrafya eğitimi alanında deneyimli öğretim üyesidirler. Araştırmanın üçüncü yazarı ise coğrafya eğitimi doktora derecesine sahiptir. Araştırmanın planlanması, veri toplama araçlarının geliştirilmesi, verilerin çözümlenmesi ve araştırma raporunun yazımı işlerinde her üç araştırmacı da aktif bir şekilde rol oynamışlardır. Görüşmeler, üçüncü yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, coğrafya lisans öğrencilerinin inovasyon ile ilgili düşüncelerini elde etmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda, çalışmamızda elde edilen sonuçları Türkiye kapsamına genelleme yapmak mümkün değildir, fakat elde edilen sonuçların daha sonra yapılacak çalışmalara alt yapı oluşturması açısından önem taşıyacağı düşünülmektedir. Ayrıca buna ek olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu dışında farklı veri toplama araçlarına başvurulmamıştır.

Araştırmada iki tema belirlenmiş olup bu temalar ve temalara ilişkin sorular sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. Tema: Coğrafya Alanında İnovasyon

Coğrafyadaki yeniliklerin neler olduğunu düşünüyorsunuz?

Coğrafya alanında meydana gelen yenilikleri takip ediyor musunuz? Nasıl?

2. Tema: Coğrafya Eğitiminde İnovasyon

Almış olduğunuz eğitimin coğrafya alanında meydana gelen yenilikleri içerdiğini düşünüyor musunuz? Coğrafya eğitiminin yeniliklere olan farkındalığınızı arttırdığını düşünüyor musunuz? Nasıl? Coğrafya eğitiminin fikir üretebilen bir birey olarak yetişmenizi sağladığını düşünüyor musunuz?

BULGULAR

1. Tema: Coğrafya Alanındaki İnovasyona İlişkin Bulgular:

Birinci olarak “Coğrafyadaki yeniliklerin neler olduğunu düşünüyorsunuz?” sorusu yönlendirilmiştir. Bununla ilgili olarak alınan cevapların sonuçları Tablo-1’de gösterilmiştir.

Tablo-1: Coğrafyadaki yeniliklerin neler olduğu ile ilgili öğrencilerin görüşleri

Coğrafya Alanda İnovasyon	Katılımcılar	Yüzde(%)
Yeni yöntem ve tekniklerin kullanılması	12	18,4
Fiziki konuların yerine beşeri konuların alması	11	17
Bazı kavramların tartışılması(bölge gibi)	14	21,5
Coğrafi Bilgi Sistemleri	24	36,9
Coğrafyada yeni bir şey yoktur	4	6,2

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Tablo-1 incelendiğinde öğrencilerin verdikleri cevaplardan coğrafyadaki yeniliklerle ilgili olarak “Yeni yöntem ve tekniklerin kullanılması” (n:12), “Fiziki konuların yerine beşeri konuların alması” (n:11), “Bazı kavramların tartışılması (bölge gibi)” (n:14), “Coğrafi Bilgi Sistemleri” (n:24), “Coğrafyada yeni bir şey yoktur” (n:4) ifadelerini kullanmışlardır. Görüldüğü gibi, “coğrafyada yeni bir şey yoktur” diyen öğrencileri çıktığımızda, öğrencilerin %93,8’si coğrafya ile ilgili olarak inovatif uygulamaların derslerde çeşitli şekillerde kullanıldığını söylemektedir. Bu durum inovatif eğitim anlamında öğrencilerin büyük oranda memnun olduğunu göstermektedir. Ayrıca İnovatif açıdan, coğrafya ki yeniliklerin farklı konular ve kavramlar üzerinde yoğunlaşması, yapılan eğitimin çeşitli unsurlar açısından elverişli olması ile ilgilidir. Bu durum coğrafya alanındaki eğitimin tekdüze olmadığını ve genele yayıldığını göstermesi açısından önemlidir. Bununla birlikte CBS üzerinde daha fazla yoğunlaşma olması, öğrencilerin teknolojiyen yararlanma ve güncel olan ile yenilikçilik yapma açısından önemli bir unsurdur.

Birinci soru ile ilgili olarak aşağıda öğrencilerin açıklamalarından örnekler yer almaktadır:

K21: Sadece fiziki coğrafya olarak düşünülen coğrafyanın nüfusun artması ve çevre sorunları gibi konulardan dolayı coğrafyanın beşeri yönünün de incelenmeye başlanması.

K27: Coğrafyadaki yenilikler genel olarak CBS üzerine yoğunlaşmıştır.

K2: Teknolojiden yararlanma.

K47: Görsel materyaller daha fazla kullanılmaya başlandı.

K33: CBS çok güzel ve köklü bir uygulama.

K12: Beşeri konuların tartışılması ve günlük hayattan örneklerin konulması.

Dolayısı ile öğrenciler elde ettikleri bilgiler ile kendilerinin de bu alanlarda önemli derecede inovatif yeteneğe ulaştıklarını ve yenilikçilik olarak nitelendirilebilecek çalışmalar yapabileceklerini düşünmektedir.

İkinci olarak “Coğrafya alanında meydana gelen yenilikleri takip ediyor musunuz? Nasıl?” sorusu yönlendirilmiştir. Bununla ilgili olarak alınan cevapların sonuçları Tablo-2’de gösterilmiştir.

Tablo-2: Coğrafya alanında meydana gelen yeniliklerin takip edilmesi ile ilgili durum

Coğrafya Alanda İnovasyon	Katılımcılar	Yüzde(%)
Takip etmiyorum	16	24,6
Coğrafya dergilerinden	8	12,3
Derslerdeki makale okumalarından	11	17
Üniversitedeki derslerden	15	23
Yerli yabancı kaynaklardan	5	7,7
Hocalarımızdan faydalaniyorum	6	9,2
Konferans ve seminerlerden	4	6,2

Tablo-2 incelendiğinde “Takip etmiyorum” (n:16), “Coğrafya dergilerinden” (n:8), “Derslerdeki makale okumalarından” (n:11), “Üniversitedeki derslerden” (n:15), “Yerli yabancı kaynaklardan” (n:5), “Hocalarımızdan faydalaniyorum” (n:6), “Konferans ve seminerlerden” (n:4) gibi ifadelerin cevap olarak verildiği görülmüştür. Görüldüğü gibi araştırmaya katılanların sadece % 24,6’sı coğrafya alanındaki inovatif anlamda gelişmeleri takip etmemektedir. Bununla birlikte öğrencilerin %75,4’ü coğrafya ile ilgili yenilikleri çeşitli şekillerde takip etmektedir. Bunlar içinde üniversitedeki dersler aracılığı ile diyenlerin oranı %23 ile en yüksek düzeydedir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

İkinci soru ile ilgili olarak aşağıda öğrencilerin açıklamalarından örnekler yer almaktadır:

K12: Evet. Basın-yayın organlarından, internet ortamından, kitaplar ve dergilerden.

K17: Akademik dergilerden.

K21: Coğrafya dergileri ve coğrafya ile ilgili haberlerden.

K24: Etmeye çalışıyorum ama pek bir gelişme yok aslında.

K35: Pek takip etmiyorum. Çünkü yazılı ve görsel yayında coğrafya hakkındaki yeniliklerden fazla bahsedilmiyor.

K47: Bu yenilikleri daha çok forumlardan ve üniversitelerin bölümle ilgili sitelerinden takip etmekteyim.

K60: Yeterince takip etmiyorum.

2.Tema: Coğrafya Eğitimi Alanındaki İnovasyona İlişkin Bulgular:

Üçüncü olarak “Almış olduğunuz eğitimin coğrafya alanında meydana gelen yenilikleri içerdiğini düşünüyor musunuz?” sorusu yönlendirilmiştir. Bununla ilgili olarak alınan cevapların sonuçları Tablo-3’te gösterilmiştir.

Tablo-3: Alınan eğitimin coğrafyadaki yenilikleri içerdiği durumu

Coğrafya Eğitimi Alanındaki İnovasyon	Katılımcılar	Yüzde(%)
Sınıf ortamında teknolojik alt yapı yetersiz	6	9,2
Tamamen olmasa da kısmen evet	15	23
Beşeri coğrafyadaki yenilikleri	14	21,5
Derslerin yeniliklere açık olarak işlenmesi	12	18,4
Yeniliklerden habersiz eğitim alıyoruz	18	27,9

Tablo-3 incelendiğinde “Sınıf ortamında teknolojik altyapı yetersiz” (n:6), “Tamamen olmasa da kısmen evet” (n:15), “Beşeri coğrafyadaki yenilikleri” (n:14), “Derslerin yeniliklere açık olarak işlenmesi” (n:12), “Yeniliklerden habersiz eğitim alıyoruz” (n:18) şeklinde ifadeler olduğu görülmüştür. Bunlardan ikisi olumsuz olarak değerlendirilecek cevaplardır. Bunlar yeniliklerden habersiz eğitim alıyoruz diyenlerin ve sınıf ortamında teknolojik alt yapı yetersiz, cevaplarıdır. Görüldüğü gibi öğrencilerden yeniliklerden habersiz eğitim alıyoruz diyenlerin ve sınıf ortamında teknolojik alt yapı yetersiz diyenlerin toplam oranları % 37,1’dir. Bu durum önemli bir orandır. Coğrafya Eğitimi Alanındaki ilk soruya verilen cevaplar örtüşmekte ve coğrafya eğitimi açısından ileri olan ülkelere yetişme ve programları buna göre güncelleme ihtiyacını dile getirmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin %62,9’unun görüşü olumludur.

Üçüncü soru ile ilgili olarak aşağıda öğrencilerin açıklamalarından örnekler yer almaktadır:

K45: Evet, yenilikler doğrultusunda eğitim gördüğümü düşünüyorum.

K37: Kısmen diye düşünüyorum.

K35: Kesinlikle hayır.

K22: Yeniliklerden pek haberdar olmadığımız için düşünmüyorum.

K14: Almış olduğum eğitim coğrafya alanındaki bütün yenilikleri içermemektedir. Belli bir seviyede kalmaktadır. Özellikle coğrafya insan arasındaki ilişki konusundaki yenilikleri tam takip edilememektedir.

Turkish Studies

K12: Düşünmüyorum. Günümüz coğrafya eğitiminde oldukça önemli olan CBS eğitimi bile iyi değil.

Dördüncü olarak “Coğrafya eğitiminin yeniliklere olan farkındalığınızı arttırdığını düşünüyor musunuz? Nasıl?” sorusu yönlendirilmiştir. Bununla ilgili olarak alınan cevapların sonuçları Tablo-4’te gösterilmiştir.

Tablo-4: Coğrafya eğitiminin yeniliklere olan farkındalık durumu

Coğrafya Eğitimi Alanındaki İnovasyon	Katılımcılar	Yüzde(%)
Hayır, gelenekçi eğitim var	14	21,5
Coğrafya haberleri ilgimi çekiyor artık	12	18,4
Dersler güncel konuları içeriyor	9	13,9
Modern yaklaşımlar tartışılıyor	13	20
Merak duygusu ve teşvik edici konuşmalar	17	26,2

Tablo-4 incelendiğinde “Hayır, gelenekçi eğitim var” (n:14), “Coğrafya haberleri ilgimi çekiyor artık” (n:12), “Dersler güncel konuları içeriyor” (n:9), “Modern yaklaşımlar tartışılıyor” (n:13), “Merak duygusu ve teşvik edici konuşmalar” (n:17) gibi ifadeler cevap olarak verildiği anlaşılmaktadır. Görüldüğü gibi öğrencilerin sadece % 21,5’i gelenekçi eğitim var görüşündedir. Dolayısı ile % 79,5 gibi yüksek bir oranda öğrenciler çeşitli şekillerde de olsa coğrafya konuları ile coğrafya eğitimi alanındaki inovasyon anlamında üniversitede karşılaşmakta ve öğrenimini inovatif bir birikim için yeterli görmektedir.

Dördüncü soru ile ilgili olarak aşağıda öğrencilerin açıklamalarından örnekler yer almaktadır:

K37: Düşünüyorum. Eskiden sadece etrafı izlerdim. Şimdi ise olan biteni sebep-sonuç ilişkisiyle değerlendirebiliyorum.

K7: Coğrafya eğitimi aldıkça olaylara daha farklı bakmaya başladım.

K1: Olaylara bir coğrafyacı bakış açısıyla bakmayı, konuyu irdelemeyi geliştirdiğini düşünüyorum.

K55: Farkındalığı arttıracak bir eğitim almıyoruz.

K44: Coğrafya birçok alanda kendisine yer ediniyor. Buradaki yeniliklerden coğrafya da yararlanıyor.

K14: Siyasi ve beşeri coğrafya olarak çok şey kattığını düşünüyorum.

Beşinci olarak “Coğrafya eğitiminin fikir üretebilen bir birey olarak yetişmenize katkı sağladığını düşünüyor musunuz?” sorusu yönlendirilmiştir. Bununla ilgili olarak alınan cevapların sonuçları Tablo-5’te gösterilmiştir.

Tablo-5: Coğrafya eğitiminin fikir üretebilen bir birey olarak yetişmeye etkisi ile ilgili durum

Coğrafya Eğitimi Alanındaki İnovasyon	Katılımcılar	Yüzde(%)
Uygulama dersleri katkı sağlıyor	8	12,4
Kısmen ama yeterli değil	14	21,5
Ezberci ve eski kaynaklar kullanılıyor	5	7,6
Farklı düşünmeye başladım	16	24,6
Beşeri coğrafyada yeni şeyler düşünmeye başladım	14	21,5
Alternatif fikirler	8	12,4

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Tablo-5 incelendiğinde “Uygulama dersleri katkı sağlıyor” (n:8), “Kısmen ama yeterli değil” (n:14), “Ezberci ve eski kaynaklar kullanılıyor” (n:5), “Farklı düşünmeye başladım” (n:16), “Beşeri coğrafyada yeni şeyler düşünmeye başladım” (n:14), “Alternatif fikirler” (n:8) gibi görüşler belirtilmiştir. Görüldüğü gibi kısmen ama yeterli değil diyenler ile ezberci ve eski kaynaklar kullanılıyor diyenlerin toplam oranı % 29,1’dir. Bu durum öğrencilerin %69,9’ünün coğrafya eğitimi ile fikir üretebildiğini göstermektedir. Bunlar içinde kısmen bilisi olanların oranının %21,5 olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin önemli bir kısmında biraz gayret ile inovatif anlamda yenilik getirecek potansiyelin var olduğunu söylemek mümkündür. Bu bakımdan özellikle kısmen kedisini inovatif bakımdan yetersiz gören öğrencilerin takviye edilmesine ve geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Beşinci soru ile ilgili olarak aşağıda öğrencilerin açıklamalarından örnekler yer almaktadır:

K32: Araştırma duygumu arttırdı. Doğal çevreye coğrafyacı kimliğiyle bakmaya başladım.

K23: Kesinlikle evet. Çünkü coğrafya o kadar büyük bir denizdir ki attığınız taşın dalgalarının nerelere ulaşacağını çok merak edersiniz.

K56: Düşünmüyorum.

K14: Yeterince olmasa da düşünüyorum. Özellikle coğrafyanın sosyal ve beşeri yönü beni fikir üretme konusunda donattı.

K11: Evet. Çünkü yaşadığımız ortamda karşılaştığımız problemleri çözme adına avantajlar sağlar.

K3: Olaylara farklı bir gözle bakarak yorumlamama sebep oluşu için fikir üretebilme açısından da bana katkı sağlamaktadır.

SONUÇ

Öğrenciler aldıkları eğitimle coğrafyadaki yenilikçilik açısından, büyük oranda memnundur. Ayrıca coğrafya dersleri ile ilgili olarak inovatif uygulamaların, derslerde çeşitli şekillerde uygulandığı görülmüştür. Yapılan eğitime bağlı olarak elde edilen becerilerin çeşitli unsurlar açısından elverişli olduğu, coğrafya alanındaki eğitimin tekdüze olmadığı ve genele yayıldığı neticesine ulaştırmıştır.

Coğrafya alanında meydana gelen yeniliklerin takip edilmesi durumu ile ilgili olarak ise öğrencilerin büyük bir kısmı yenilikleri takip etmektedir. Bu durum güncel anlamda yenilikleri bilen ve çağdaş anlamda ihtiyaçlara cevap verebilecek yenilik yapabilecek bireylerin yetiştirildiğini göstermektedir. Ancak öğrencilerin bir kısmı yenilikçilik olarak kendisini yeterli görmemekte ve inovatif anlamda coğrafya bilgisinin kısmen de olsa yetersiz olduğunu düşünmektedir. Bu nedenle kendisini inovatif olarak yetersiz gören öğrenciler üzerinde durmak ve gerekli birikimi sağlamaları için önlemler almak gereklidir. Böylece bu öğrencilerin de inovatif manada yeterli düzeye taşınması gerekmektedir.

Tespit edilen diğer bir durum ise öğrencilerin üniversitede görmüş oldukları akademik eğitim süresi içinde coğrafya alanında takip ettikleri yenilikler ile ilgilidir. Buna göre, sınıf ortamı içinde verilen dersler yenilikleri içermekte ve yenilikçilik yapmak için gerekli alt yapıyı oluşturacak düzeydedir. Ancak azımsanamayacak bir oranda da bu durumun tersi yönünde görüş belirtmiştir. Ancak, üniversitedeki inovatif eğitim ile gelişmiş ülkelerin inovatif eğitim düzeyleri karşılaştırıldığında bu oran önemli olmaktadır. Dolayısı ile bu açıdan coğrafya eğitiminin, bu alanda müfredatların, ileri olan ülkelerdeki programlara göre bir güncellenmesine ihtiyacın var olduğunu göstermektedir. Ayrıca diğer bir soruda, öğrencilerin büyük bir oranı almış oldukları coğrafya eğitimi sayesinde, kendisini inovatif bir birikim için yeterli görmektedir ki, bu durum farklı dersler

Turkish Studies

*International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015*

altında coğrafya eğitimi alanındaki inovasyon yeteneğinin üniversitede verildiği, ancak son gelişmelerin hızla üniversiteye ve derslere aktarılması gerektiği bulgusunu teyit etmektedir.

Elde edilen diğer bir bulgu ise üniversitedeki coğrafya eğitimi neticesinde öğrencilerin inovatif niteliği olan fikir üretebilmesi ile ilgilidir. Buna göre öğrencilerin büyük bir kısmı aldıkları coğrafya eğitimi ile fikir üretebilmekte ve inovatif anlamda yenilik yapabilmektedir. Ancak öğrencilerin bir kısmı kendilerini kısmen veya tamamen yetersiz görmektedir. Bunlardan özellikle temel alt yapıya sahip olan ve kısmen birikim sahibi olanların, bu yeteneklerini geliştirmeleri neticesinde kolayca inovatif anlamda coğrafya birikimine ulaşabilirler. Bununla birlikte kendini tamamen yetersiz olarak gören öğrenciler üzerinde dikkatle durmak, sebeplerini araştırmak ve gerekli çalışmalar yapılarak inovatif yeterlilik düzeyine ulaştırmak gerekmektedir.

Sonuç olarak öğrencilerin üniversitede almış oldukları eğitim neticesinde inovatif anlamda önemli bir birikime sahip oldukları, inovatif fikirler ürettikler ve bu manada gelişmeye açık oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Diğer yandan yükseköğretim düzeyindeki bir eğitimin mutlaka inovatif birikim ve yetenek sağlayacak içerikte olması gerekir. Yapılan eğitim sayesinde öğrenciler yeniklere açık olacak şekilde yetiştirilmeli ve yenilikçilik yapacak birikime ulaştırılmalıdır. Bu bakımdan coğrafya eğitimi veren üniversitelerin, yenilikçilik açısından kendilerini değerlendirmeleri ve öğrencilerin bu yönü ile yetiştirilmesine özen göstermeleri gerekmektedir. Üretken ve sürekli gelişen bir coğrafya anlayışı verilmek isteniyorsa, inovasyon mutlaka olması gereken bir unsurdur. İnovasyonun coğrafya eğitiminde var olması, ezberci ve taklitçi bir eğitimin yapılmadığını göstermesi bakımından da önemlidir. Ayrıca inovatif coğrafya eğitim ile özgün, eleştirel düşünme yeteneği olan, sorgulayıcı, araştırmaya ve geliştirmeye açık bireyler yetiştirilmiş olacaktır. Bu bakımdan inovasyon vasfından yoksun bir üniversite ve coğrafya eğitimi, gerçekte hedefine ulaşmış bir eğitim değildir.

KAYNAKÇA

- ABAZAOĞLU, İ. (2014). Dünyada Öğretmen Yetiştirme Programları ve Öğretmenlere Yönelik Mesleki Gelişim Uygulamaları. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 9/5 Spring 2014, p. 1-46, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8020>, ANKARA-TURKEY.
- ALTUNIŞIK, R., COŞKUN, R., BAYRAKTAROĞLU, S. VE YILDIRIM, E. (2005). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- ALTUNTAŞ, O VE ALTINOVA ,H. H. (2015). Yaratıcı Drama Yönteminin Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Sorun Çözme Becerilerine Etkisi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/4 Winter 2015, p. 49-62, ISSN: 1308-2140 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7956>, ANKARA-TURKEY.
- AYAZ, M. F. (2015). Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Fen Derslerindeki Akademik Başarılarına Etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/3 Winter 2015, p. 139-160, ISSN: 1308-2140, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7664>, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

- DOĞAN, N. (2007). Yaratıcı Düşünme Ve Yaratıcılık. Editör; Özcan Demirel 2. Baskı. Eğitimde Yeni Yöntemler. Pegem Yayıncılık. Syf.267-289
- ELÇİ, Ş. (2010). “İnovasyon: Nedir, Ne Değildir?” www.focusinnovation.net. Adresinden 06.09.2010 Tarihinde İndirilmiştir.
- ELÇİ, Ş. (2012). İnovasyon Rehberi: Kârlılık Ve Rekabetin Elkitabı. Editör: Selçuk Karaata. Kitap: Yenilik–Yenileşim–İnovasyon Dünyasına Bir Yolculuk. Yayın:Egiad. Sayfa,15-45
- GÖKER, A. (2014). Ulusal İnovasyon Sistemi Ve Üniversite- Sanayi İşbirliği. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Geleneksel Bahar Paneli Iv. www.inovasyon.org/pdf/ayk.Ank.Uni.Nisan00.Pdf Adresinden 10.9.1014 Tarihinde İndirilmiştir.
- GREGORY, D. (2009). “Innovation” in Johnston, R. J., Gregory, D., Pratt, G. ve Watts, M. (eds.) The Dictionary of Human Geography (5th ed.), Blackwell Publishers, Oxford
- IŞIK, N. VE KILINÇ, E.F. 2012. Bilgi Ekonomisi Ve Yönetimi Dergisi. İnovasyon Sistemi Yaklaşımı Ve İnovasyon’un Coğrafyası: Türkiye Örneği. Sayı 1 Syf. 172-178
- KÜÇÜKAHMET, L. (1999). Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme. Alkım Yayınları. Sayf.20. İstanbul.
- KVALE, S. (1996). Interviews: An introduction to qualitative research interviewing. Thousand Oaks, CA: Sage.
- LEWIS, N. J. AND ORTON, P. (2000), ‘The Five Attributes of Innovative E-Learning’, Training & Development, June.
- ÖZTÜRK, Z.Y. VE SUMMAK, M.S.(2014). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçiliklerinin İncelenmesi. International Journal Of Science Culture And Sport.Özel Sayı1. Syf 844-853
- ROBINSON, B. (2001), ‘Innovation in Open and Distance Learning: Some Lessons from Experience and Research’, in Lockwood, F. and Gooley, A. (eds) (2001), Innovation in Open and Distance Learning, London: Kogan Page.
- ROFFE, I. (2004). Innovation and E-Learning, E-Business For An Educational Enterprise, University Of Wales Press, Cardiff.
- ROGERS, E. M. (1995), Diffusions of Innovations, New York: Free Press.
- SABAN, A. (2005).Öğrenme Öğretme Süreci. Nobel Yayınları.Syf121-140.İstanbul.
- STERNBERG, R. (2009). “Innovation” in the International Encyclopedia of Human Geography, Editors-in-Chief: Rob Kitchin and Nigel Thrift, Volume 5, Elsevier.
- YAMAÇ, K. (2009). Bilgi Toplumu ve Üniversite. Eflatun Yayınları. Ankara.
- YILDIRIM, A. VE ŞİMŞEK, H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık San. Ve Tic. Aş.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

ŞAHİN, V., BİLGİLİ, M., KOCALAR, A.O., (2015). “Coğrafya Lisans Öğrencilerinin Eğitimdeki İnovasyon İle İlgili Görüşleri / Geography Undergraduate Students’ Views Of Innovation In Education”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Şefik Yaşar Armağanı), Volume 10/11 Summer 2015, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8348>, p. 1411-1426.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/11 Summer 2015

